

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de toelichting op de inhoud en de totstandkoming van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika inzake de totstandkoming van een raamwerk voor samenwerking op het gebied van defensieaangelegenheden (Kamerstuk 35 000 X, nr. 11).

De voorzitter van de commissie,
Aukje de Vries

De griffier van de commissie,
De Lange

- Nr. Vraag**
- 1 Hoe verhoudt het onderhavige verdrag zich met de Regelingen algemene overdrachtsvergunning¹?
  - 2 Welke tekst is leidend, indien zich strijdigheden voordoen tussen Europese wet- en regelgeving en het onderhavige verdrag met de Verenigde Staten?
  - 3 Welke Memoranda of Understanding (MoU's) bestaan er tussen de Defensieorganisaties van de Verenigde Staten en Nederland? Kunt u de Tweede Kamer hiervan een overzicht sturen? Zo ja, is het ook mogelijk de onderhavige teksten te ontvangen dan wel in te zien? Zo nee, waarom niet?
  - 4 Welke (War) Host Nation Verdragen (WHNS en HNS) bestaan er tussen de Verenigde Staten en Nederland? Kunt u de Tweede Kamer hiervan een overzicht sturen? Zo ja, is het ook mogelijk de onderhavige teksten te ontvangen dan wel in te zien? Zo nee, waarom niet?
  - 5 Hoe verhoudt het onderhavige verdrag zich tot de Declaration of Principles for Enhanced Cooperation in Matters of Defense Equipment and Industry?²
  - 6 Kunt u de tekst van het Mutual Support Agreement aan de Kamer sturen? Zo nee, waarom niet?
  - 7 Zijn er ook restricties gebonden aan de vrijheid die de Verenigde Staten van Amerika op logistiek gebied ontvangt van Nederland (volgens artikel VI)? Zo ja, welke? Zo nee, wat is de ratio hierachter?
  - 8 Kunt u aangeven waaruit het voordeel voor Nederland bestaat met deze vorm van defensiesamenwerking?
  - 9 Waarin is dit raamverdrag een aanvulling of amendement op de overeenkomsten die al in sinds de jaren 1950 zijn gesloten en die worden opgesomd in de pre-ambule van de raamovereenkomst, zoals die in het Tractatenblad jg 2018 nr. 125 is verschenen? Kunt u dat toelichten?
  - 10 Is de opsomming onder artikel I van het raamverdrag een opsomming van de onderwerpen van MoU's die afgesloten zullen worden? Zo nee, wat is of zijn de verschillen?
  - 11 Is het onderwerp dat onder artikel III wordt behandeld een aanvulling op het FOL-verdrag³? Zo ja, wat zijn de verschillen? Zo, waarom niet?
  - 12 Wat wordt bedoeld met de zin «information that generated outside of the MoU's», ..., shall be used within the MoU», zoals die in artikel IV lid 1 staat opgenomen? Wat is het nut van deze constructie als alle informatie onder het MoU komt te vallen?
  - 13 Is er al een bestaand MoU betreffende het uitwisselen van inlichtingen? Wordt dat MoU nu vervangen op basis van artikel IV? Zo nee, waarom niet?
  - 14 Is het juist wat een Deense krant in 2013 meldde dat ook Nederland informatie deelt met NSA in de VS? Zo ja, kunt u dat toelichten?⁴
  - 15 Mag uit de opzet van artikel VII van het raamverdrag worden afgeleid dat Amerikaanse militairen onbeperkte toegang tot Nederland krijgen? Wat houdt dat in de praktijk in? Zo nee, hoe zijn dan de feiten?
  - 16 Is duidelijk hoe op juridische wijze vreedstijd en «periods of emergency» zijn afgebakend, zoals in artikel VI staan omschreven? Onder welk grondwetsartikel vallen «periods of emergency», teneinde internationale bijstand te kunnen inschakelen door de Nederlandse regering?
  - 17 Hoe verhoudt artikel X zich tot de Nederlandse verplichting deel te nemen aan het Internationale strafhof (Statuut van Rome) en ook te bepleiten dat bondgenoten en andere staten dat doen?

- Nr. Vraag**
- 18 Hebt u de Amerikaanse Patriot Act bij de totstandkoming van dit raamverdrag in bespreking gebracht? Zo ja, wat was daarvan de uitkomst? Zo nee, waarom niet?
- 19 Is de conclusie in de Deense pers juist dat Nederland net als Denemarken deelt uitmaakt van de Nine Eyes?⁵
- 20 Wat was de directe aanleiding voor de Verenigde Staten en voor de Nederlandse regering om dit raamverdrag te sluiten? Waarom nu?
- 21 Kunt u een overzicht geven van de MoU's die Nederland en de Verenigde Staten voornemens zijn te sluiten? Kunt u ook aangeven wanneer u de afzonderlijke MoU wenst af te sluiten of al heeft afgesloten sinds 2 juli jl.?
- 22 Hoeveel bestaande MoU's zijn er thans van kracht tussen de Verenigde Staten en Nederland op het gebied van defensiesamenwerking? Waarom het is nu gesloten raamverdrag niet relevant voor deze MoU's?
- 23 Aangenomen mag worden dat dit raamverdrag dezelfde inhoud heeft als de Amerikaanse raamverdragen met Australië, Canada, en Verenigd Koninkrijk? Indien dit niet het geval is, wat is het verschil?
- 24 Zijn er behalve de Verenigde Staten, Australië, Canada, het Verenigd Koninkrijk en Nederland nog meer landen die dit (type) raamverdrag zullen tekenen? Zo ja, welke landen en wanneer zal dat gebeuren?
- 25 Wat is de reden dat de Verenigde Staten deze raamverdragen met afzonderlijke bondgenoten wil sluiten, en niet met de bondgenoten van de NAVO in zijn geheel?

¹ NL004, NL005, NL006, NL007 en NL008, NL009 en NL010

² (Zie Kamerbrief d.d. 12 maart 2002)

³ Zie ook Trb 2000, nr. 34

⁴ Zie daarvoor Denmark in US spy agreement? van 2 juli 2013 «The Guardian newspaper revealed that at least seven EU member states have shared personal information with the NSA, including Denmark, the UK, Spain, Germany, France, Italy and the Netherlands»; zie <http://cphpost.dk/news/international/denmark-in-us-spy-agreement.html>

⁵ Zie: <http://cphpost.dk/news/international/denmark-is-one-of-the-nsas-9-eyes.html>. Zie met name deze passage; «Joining Denmark in this four-country second tier are Norway, France, and the Netherlands. The group has a more restricted intelligence-sharing relationship than the group of English-speaking countries labelled the «5-Eyes»: the US, the UK, Australia, New Zealand and Canada.» Zo nee, wat zijn dan de feiten? Zie overigens hiervoor ook <https://www.bbc.com/news/technology-25085592>